Katriina Valkeapää 11.9.2023

Eduskunta
Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Ympäristövaliokunta, kirjallinen lausunto 11.9.2023
Asia: U 25/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi viherväitteistä U 25/2023

Metsäteollisuus kannattaa viherväitteiden ja -merkkien harmonisointia tietyn täsmennyksin

Pyydettynä lausuntona viherväitteitä koskevan direktiivin U-kirjeestä Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Viherväitteitä koskeva direktiivi vaikuttaa suomalaisiin metsäteollisuusyrityksiin merkittävästi. Metsäteollisuus pitää valtioneuvoston kannan tavoin direktiiviehdotuksen tavoitteita yleisesti ottaen hyvinä ja kannatettavina. Metsäteollisuus on yhtä mieltä direktiivin kanssa oikean ja läpinäkyvän tiedon tärkeydestä kestävien valintojen mahdollistamiseksi kuluttajille. Tuotteiden ympäristövaikutuksista kertominen selkeästi ja luotettavasti edistää siirtymistä kohti puhdasta ja hiilineutraalia kiertotaloutta ja tukee yritysten tasapuolista kilpailua sisämarkkinoilla.

Metsäteollisuus pitää valtioneuvoston kantaa oikeansuuntaisena esittäen seuraavia täydennyksiä:

1. **Globaalien PEFC- ja FSC-sertifikaattien asema on varmistettava**

   Valtioneuvoston kanta: On tärkeää asettaa direktiiviehdotuksen mukaiset vaatimukset ympäristömerkintäjärjestelmille. Viralliset ISO14024 standardin mukaiset alueelliset ja kansalliset ympäristömerkit tulee jättää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle EU:n ympäristömerkintäjärjestelmän tavoin.

   Metsäteollisuus ry:n täydennysesitys: Neuvotteluissa on varmistettava myös, että globaalisti käytetyt, vakiintuneet ja standardoidut osapuolen verifioimat ympäristösertifikaatit kuten PEFC ja FSC ovat jatkossakin sallittuja käyttää.

   PEFC ja FSC sertifikaattien käyttöä puoltavat useat syyt:

   1) Nämä vakiintuneet sertifikaatit osoittavat hyvin tuotteen vastuullista alkuperää, mutta myös kertovat puupohjaisen raaka-aineen alkuperästä (FSC kierrätysmerkki) ja tuovat lisäarvoa tuotteille ja yrityksille.
   2) Suomen metsistä yli 90 % sertifioitu (n. 90 % PEFC-sertifioituja ja 10 % FSC-sertifioituja) verrattuna maailman noin 10 %:iin. Niinpä sertifikaattien käytöllä ja esiintuomisella on vahvat perusteet.
   3) Sertifikaatit mahdollistavat kuluttajille kestävän ja vastuullisen metsänhoidon

tukemisen. Merkkien globaali tunnettuus on ollut ison työn takana ja mikäli luodaan uusi järjestelmä, sen käyttöönotossa ja vakiinnuttamisessa menee aikaa.
4) Metsäsertifikaatit ovat markkinaehtoisia merkkejä, joiden kriteerit ovat tiukempia kuin lainsäädännön vaatimukset. Sertifikaattikriteerejä valvotaan tiukasti, rikkomuksiin reagoidaan heti ja ne ovat kolmannen osapuolen todentamia. Sertifikaatteja myös kehitetään jatkuvasti.

2. **Luottamuksellinen data tulee suojata ja väitteiden perustelemisen taakan on oltava kohtuullinen**

   Valtioneuvoston kanta: Valtioneuvosto pitää keskeisenä kysymyksenä sääntelyn vaikuttavuutta. Jatkovalmistelussa tulee arvioida huolellisesti ehdotettujen keinojen tarkoituksenmukaisuutta tavoiteltavien vaikutusten varmistamiseksi.

   Metsäteollisuus ry:n täydennysesitys: Neuvotteluissa on varmistettava, että yrityksiltä vaaditaan ainoastaan relevantteja tietoja ja yritysten luottamuksellinen data tulee suojata. Jos jokainen yksittäinen väite on perusteltava etukäteen, uusien ja nykytuotteiden markkinointi ja markkinoille tuonti hidastuu. Fokuksen pitäisi olla ennemminkin selkeän, nopean, tehokkaan ja yhdenmukaisen verifiointiprosessin varmistamisessa kuin yksittäisissä väittämissä ja niiden perustelemisessa.

3. **Säännöt eri tuoteryhmien ympäristöväitteiden vertailemiseksi on selkeytettävä ja metodikehitystä jatkettava**

   Valtioneuvoston kanta: Tieteeseen pohjautuvien ympäristöväitteiden vertailukelpoisuus edellyttää, että ne pohjautuvat yhtenäisiin ja laadukkaisiin metodologioihin ilmasto- ja ympäristövaikutusten arvioimiseksi. On tarpeen arvioida tarve tarkemmille ohjeille metodologioista, jotta erilaiset toteutustavat jäsenmaiden välillä eivät johda markkinoiden vinoutumiseen.

   Metsäteollisuus ry:n täydennysesitys: Säännöt eri tuoteryhmien (ja monikäyttöisten ja kertakäyttöisten tuotteiden) vertailemiseksi on selkeytettävä. Metodikehitystä on jatkettava, etenkin tuoteympäristöjalanjäljen (PEF) osalta, tuotteiden elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten laskemiseksi.

4. **Myös pakkaus- ja pakkausjäteasetus on huomioitava**

   Valtioneuvoston kanta: Yhdenmukaisuus on varmistettava muun EU:n lainsäädännön kanssa kuten kestävien tuotteiden ekosuunnitteluasetus (ESPR) ja kestävyysraportointi (CSRD). Sidosryhmät ja teollisuus on osallistettava komission delegoitujen säädösten valmisteluun koskien tarkemmin erilaisia väitevaatimuksia.

   Metsäteollisuus ry:n täydennysesitys: Myös yhdenmukaisuus pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen (PPWR) kanssa tulee huomioida. Pakkaus- ja pakkausjäteasetusehdotus nostaa esiin ja antaa vaatimuksia pakkauksen materiaalikoostumuksesta ja sen merkitsemistä merkillä sekä pakkauksen kierrätysosuudesta ja biopohjaisen muovin osuuden merkitsemisestä.

5. Arviointilaitosten tulee tuntea riittävästi elinkaariarviointimenetelmiä ja teollisuutta

Lisäksi valtioneuvoston kantaan nähden täysin uutena huomiona Metsäteollisuus esittää valtioneuvoston kantaan seuraavaa lisäystä: Arviointilaitosten tulee tuntea riittävästi elinkaariarviointimenetelmiä ja teollisuutta luotettavien arviointien tekemiseksi. Tämä tulee lisätä arviointilaitoksia koskevaan kriteeristöön, samalla tukien laadukkaiden arviointilaitosten hyödyntämistä EU maissa yli valtiorajojen.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja